

Janko Polić Kamov
IŠTIPANA HARTIJA

KNJIGA PRVA

KRST

Bijah dijete golcato i meko,
uzdrhtano kraj prozora,
na obali našeg mora,
gdje se ljube do dva svijeta,
gdje se vjere do dva diva
i cjelivu onom punom
atmos gdje se odaziva.

Ljubio sam šum ti divlje,
vjereniče strasni,
i sa njega lijetah s dušom
kroz kraj onaj krasni:
kroz vrleti, kroz šikarje,
gdje se bura vere. -

Bijah dijete na obali,
gdje se do dva diva ljube,
gdje se do dva svijeta vjere
u cjelovu, što bez mjere
sve od strasti pjenu baca,
bijelu kano mlijeko.

Uzdrhtano kraj prozora
bijah dijete golcato i meko...
Krstili me bijelim znojem,
što se iskri i bacaka,

u šumljavi, u lomljavi,
gdje se gubi riječ svaka,
tek će put da puti pljuska
ko sadička ljubav muška
zapjenjena, uzavrela,
i krvava, luda, gola,
poljupcima plamenijem,
poljupcima - bola.
Ja sam slušao krik u noći
vjerenika dvoje,
bijelom pjenom s jednog pljuska,
što se znoje.
Vrcale su kapi one,
kapale u lice,
šibale mi gordu glavu
pobješnjelo, nemilice,
i derale kožu blijedu
i srtale pored mozga -
u ogromnom svom jedu
pojile me dugo bijesno
polijećući obijesno,
vitlajući vlažne kose,
prodirući kroza halje -
Bješe da mi dušu nose
više, dublje, nekud dalje.
Ja sam kršten kapljama znoja
ljubavnika i sadika,
bez umira, bez pokoja,
u ponoćje divljeg krika -

ko krvavi cjelov skepse,
ko ideja skitalice,
ogladnjelog, jadnog lica,
umornijeh kosti,
proganjana nemilice,
bez sućuti, bez milosti,
bez korice suha kruha,
poispala, trula ruha,
išćerana s ljudskog društva
po nalogu redarnika.
Ja sam kršten kapljam znoja
ljubavnika i sadika,
bez umira, bez pokoja,
u ponoćje divljeg krika.

MRTVA DIJANA

Žalobno. Mrtvačka zvona. A sumrtvo oblačje blijedi
ko da je minula proljet - i drveće sijedi i sijedi.
Je l' smrt? Gle, trnula lišca i uvele, klonule sise...
O zbogom, koščata Dijano! i nikada, nikada više...
Kamo ti zapisci tvoji, a u njima prošasta sreća
sitnijeh noška i usna i oblastih, nervoznih pleća;
rasipna mirisom bludnim i s prozirnih, posteljnih čara
trzava kakono pogled nevino ljubavnog žara...
Žalobno. Mrtvačka zvona. O kako je misliti grko:
na tebi koliki sa mnom i rimu i zanos je srko!
Pijani, veseli druzi, o gled'te je: ovo je ona:
prate je popovske drolje i graktava, nesita zvona.

Nekada reskave gusle i ciganski akordi piana,
krvavi, štipljivi cjelov... O mrtva je, drugovi, Dijana.
Skinimo crvljivu dasku ko nekada skidasmo halje:
zadnji je pozdrav i cjelov, što Dijana na rastanku šalje.

PO KARNEVALU

I

Karneval je pobjego brzijem krokom
i odn'o i mladost i smijeh.
Beskonačni psalmi... hekatompska zduha...
i vjerujte: osto je - grijeh!
Na koljena, ženo, na koljena bijela,
na kojima drhtaše blud;
studena će ploča izgrditi meso,
a klečanje stišati grud.
O pogni se dublje, ugrbi se cijela
da osjetiš čemu je put,
pa kad će se trunit komadi života,
to korbač će kidat ih ljut...
Karneval je pobjego brzijem krokom
i odn'o i mladost i smijeh.
Beskonačni psalmi... hekatompska zduha...
i vjerujte: osto je - grijeh!

II

Naskito se Judejom buntovni prorok,
zanošljiv ko orlujski let,
a riječ mu talasaše gomile ljudske

i najposlije bilo mu - mrijet.
Pred ljubovcam onim divljokosim, crnim...
gdje trzaše majčina bol...
pred razdrtim ljudstvom od gladi i jada,
on stajaše krvav i gol.
Ispljuckana put je sad čovječja bila,
što miljaše zgnječena tud...
Ah - nekad je slobodna lijetala svijetom
i širila žarmiris svud.
Nebesa se zastrše maglama mutnim,
ukočiše aprilski zrak,
a dosada stisla nedogledno ljudstvo
i spustila mrtvi u mrak.

III

Uzbješnjeli mozak od prevratnih misli
i opor ko podivljo hat
što nije sve snovo!... Uspjenjene mase,
gdje polaze krvni u rat...
A s prezirnih usana je sijevnuo porug
na zakon i vjeru i red...
s rastvorenih priroda izbaca ralja
svoj plameni, lavinski jed...
Atmosferom drhtaju orkanski vjetri,
u svemirski, razorni dah,
a zgrada se ogromna - staklena čaša -
uznjihana drobi u prah...
Sad klonule oči i beskrvne usne
i mlohava staračka put

sve prima - i na riječ il spružene prste
ko psetance ide u - kut.

IV

Opustješe mehane, usnuše noći
i bezriječna prhnula strast
i mahniti zvuci sa nemirnih žica
i vulkanska pršteća strast.
Ej, pamtiš me, kćerko prelijepoga bluda,
kad srkasmu opojni mir,
Što plivaše kroz dim i razlito pivo,
kroz vascijeli bordelski pir?
A oči se sklapaju, klecaju uda...
Zar svemu je dospio kraj?
Kroz mamurluk, hropac i umornu miso
put vodi u - prorokov raj.
Karneval je pobjego brzijem krokom
i odn'o i mladost i smijeh...
Beskonačni psalmi... hekatompska zduha...
i vjerujte: osto je grijeh.

S GLADI

Mrtvo - tek cvrkuće ptica
il pućpuri tuka -
čovjeku nema ni glaska ni traga
i moja zapinje žica.
Gladan sam... to mi je znati
i ne znam toploga praga.

Moja se duša s đavolom brati
i smijehom pokriva jad.
I sve je sitno, majušno, glupo,
i pjesme ljuveni stih,
kad tijelo bujmi Veliki Glad,
i suho će grlo: žderao bih!
Na što mi pjesme prosute ludo
i topla krvca ljubavnog sna?
Suludo piljim pijanim okom
i pitam nebo: a čemu ja?!
Zapao tudi po srijedi ljudi,
što sudba goni pod jaram jedni
i ne znali nikad, koli su bijedni.
Jedna im sreća: rakija ljuta,
druga im sreća: debela žena,
a treća, treća: batina kruta -
pa kad si žena, budi bijena!
A tud se kadšto popo prošeta
sve s centom mesa
i jedva može da digne oči,
gdje dršću blijeda nebesa.
Tek šuštaj lišća, što život plače
i magla vječna
i mrtvež tupa,
a srce moje nemirno lupa,
skače i skače
i - plače...
Ja ljubim ljude makar su jadni
i samo zato, što su svi gladni,

i gladni kruha, vina i bluda
i krvi same
i misli veljih i umne hrane.

Oj, amo svi vi pod pero moje,
svi amo, ljudi što glad vas pati!

Gladan sam i ja, neka je znati,
ne vidim žene, ne vidim kruha,
blijedo je nebo, grla su suha...

Oj, amo svi vi pod moje pero,
pjevat ću ludo, dugo i ludo:

- Ždero bih, ždero!...

Na licu kostur tvrdo se boći
i leđa svijam k drvenom stolu
i ljubim usnam hartiju голу
i na nju pero stihove toči.

A đavo skače popreko mozga
i turka handžar u zdene ruke
i šapće: kolji, laži i ubi!

Dovraga muke,
svi su ti krivi,
ali ti - živi!!

I šapat ovaj bukti u crijevlju
i rokti basom ko prasad smradna.

(Prostitute, ljudi, crijeva su gladna,
ne znaju ona za etiketu.)

.... A ipak... eto... nešto me plazi,
o toli nujna, dobra i slatka,
i dirka miso i đavla gazi
.... patnja je kratka...

Nešto se smješka kroz blijede boje
i kalni drum i zaspalo selo...
O to su one... utvare moje
i sve je glatko, čisto i bijelo.
A tu na čelu osjećam usne
i uhom mojim cilici bruje
i zrakom cijelim akordi struje...
Iz gladi crne rodi se dijete...
Kukavni svijete!
Kukavni ljudi, glupi i jadni,
Što ne bjeste - gladni!!!
I s usna onih čelo mi gori...
toplo je, vruće,
znojim se cio...
a ja bih pio
i tepam, klecam i lomim ruke...
Vani je mrtvo - cvrkuće ptica,
pućpure tuke -
i moja zapela žica...

XX VIJEK

O, u kraj s dogmom, kad se mozak
u bolovima majke pati;
a kad izmilji ono živo,
na koljena gdje leži mati!
O, u kraj s dozom moralizma,
kud njegova će krenut noga:
U živoj puti živa miso

i cjelov na sve s okraj groba!

SUNCE

Kroz redove, gdje već meso gnjije
i gdje leže polomljene kosti,
gdje se patnja idiotski smije
i gdje jezik osušiše psosti,
On ide velik ko u priči Hrist!
I zaveslao krilom laganijem
pa valovlje se prosulo topline
i cjelov tiso na licima svijem,
gdje plam je gasno sreće i vedrine -
ko Betlehemom kerubina kor!
I danas je s rasipnijeh grudi
ko zlatnu da je razasuo kosu
i ono časkom... izmiljiše ljudi
ko da ih zemlja od ludosti prosu -
i dah je njegov - ko Jehovin dah!

POPIJEVKA

Sunce! Sunce! - Vij se, dijete
proljetnijeh ludovanja!
Zamirisa mlada zelen
rosuljinog cjelivanja.
I ne gleđi halje svoje:
reći ću ti: oprljano.
Nema blata, kad se ludi,

kad je srce razigrano.
Gle, prođoše svite kičme,
pocrnjele, mrke pesti...
O ne reci, kud ću mlađan
uz njihove bore sjesti?!
U podzemlju patnje svake
tu se radom ljudi more:
Nij' odvratno, kada život
i najcrnje piše bore!
I po ovoj, gle je, dijete,
nekada je cvijeće cvalo,
a onaj joj proždrije late,
kad je tako mirisalo...
A pa onud rđa hvata
sve što bješe smijeha, šala
i reko bi: nikad nije
onud zraka zadirala.
Ova zraka boga tvoga,
što ti ludost krvi draga
i zeleni cijelom ovom
objesno se poigrava.
O varaš se, mladi cvijete
proljetnijeh, ljupkih doli:
Njegove smo svi ideje
djeca smijeha - djeca boli.
Pa kad ono vidiš ljudstvo
gdje se grdi, gdje se krivi,
čitaj miso boga svoga:
Sve je u tom: živi. Živi.

U HRAMU

U polutame sjeti,
u melankol'ji turobnijeh boja,
gdje misli Hristos sveti,
orgulje bruje hramom,
a ženska grla raskvašena s poja
po njemu srću samom!
O nema stvora toga,
što ženskih struna ne bi lizno zvuka
u hramu istog boga!
U nevinosti pjesni
i čistoj misli nebujmljenog struka
i draži tijesnih
voluptas hrpom pršti
i glas je njezin glas naivnih seka,
što asketizam mršti.
I onda, onda bude
da u tom glasu teče bludna rijeka
i šaptom zove ljude;
i nešto priča, tuži
o manastirskoj izmledjeloj svrsi,
što mozak kruži;
o razapetim kostim,
sa kojih k puti smrtni plaze srsi
u svim milostim...
i onda, onda dalje,
kad nema skvrne na ljudskome mesu
i sjaj medalje...
Elegijom to plače:

što nisam pošla na spavanje k bijesu,
u muške drače!!!

KAD KROČI SMRT...

Ogromna ko svjetlo sunca,
nijema kroka, šira, dublja,
ona stupa sa vrhunca.

I stupajem ljudstvo gazi,
svija, grči
i glusijem onim prstom
put si krči.

Pa kad treneš vjeđam crnim,
kad zjenica nešto žudi,
da po svijetu leti, ludi -
jedva smogneš trpku psovku
i mišjim se mozgom ganeš:
zapo sam u - mišolovku!

Šarali su svi preko nje
i bacali čarne boje
ko pjesnička topla rima
kad nam pjeva ljube svoje.
Svu ljepotu, čar i dragost,
lakokrilu, punu sreću:
sve su oni povezali
a u kožu magareću.

I vezahu crna slova
i skladahu riječi laži
i onud su ljudstvo slali

da si zadnje boštvo traži.
I kada već vjeđa pada
i prst je sve tiska niže
i kad zjena prestravljena
nervozasto kožu liže
u cjelovu bolne strasti,
s molitvama plamenijem
i kad duša strahom pita:
o spavam li ili bdijem? -
iza spalih onih vjeđa
umišljene redaš boje
i grkijem šaptom tepaš:
boštvo moje, boštvo moje...
A ono se gubi negdje
i izmiče brzim letom
ko ljubavna topla priča
kad zahiriš nerve sjetom.
I mrmoriš trpkom žuči:
kud li ono mladost svene...
i hvataš se njenih skuta
i pružaš joj usne zdene.
O zalud ti plamna miso
sa nemoćnim, spalim udom,
i zalud ti pljuckat prošlost
sa osamnim, crnim bludom!
Ona stupa krokom noći,
kad se gasnu nebni krijesi
i kad žali sveta duša,
što je nisu takli grijesi.

A nad ovom crnom sferom
svjetla lete u obijesti
i u letu čar ih ljudi
i ispija mrkost svijesti.
To je prštaj, prštaj strasti
- vragoljasto, toplo, tečno -
što će tresnut pjanim klikom:
Sve je krasno, sve je vječno!

U NOĆI

U golemoj tišini, gdje drijema zemska sapa,
a nevidna joj ruka lagacko oči sklapa -
u golemoj tišini, gdje zemska sapa drijema
i crnijom je sjetom na svaki upit nijema -
I bogzna kud je pošo vjerenik onaj žarki
i ljubav bješe u njeg ko cjelov muških varki.
O vratit će se, vratit i poljubac se vraća
i sve se zaboravlja i ljubav je sve kraća.
I misli se i mašta sve snenije i tiše
i tupo kroči starost i ne ljubi se više.

ZAPAD SUNCA

Ode.

Ko da se skliznu glatkoj po svili
lakijem kretom.

A tamo plamen sodomskih boja,
što liznu uvis, pa ko da planu

nečiji pogled - boštva i đavla.

Ode.

A oblak jedan ko svijetla siga
i drugi dalje ko rujni koral,
pa stado cijelo ovaca bijelih,
što plamen sažga vunu im meku.

.... I začas pa će nestati svjetla,
zanosa, što se u nebo baca:
nestat će čara sodomskih boja;
tek u svod noćni šuškat će usne:
ko li je ono ispio krvcu.

I trenuh okom, a tamo turnji
ko prsti neč'ji dugi i tanki
i misliš: to ih neznana ruka
u rog ispruži samome nebu!

A zemlja pišti s gladi i tmine
i plače ko da vjernik joj umrije
i crnim ruhom mota se cijela.

I njena tuga tihne sve dublje
pa s plača usne ko ludo dijete...

U MRTVOJ NOĆI

U mrtvoj noći, gdje misli zuje zrakom
plamisajuć - u noći -
na ledna stakla, što mraz ih štrapa bijeli
uperih svoje oči.

I gledam, gledam, a aveti tišine
zapodjele su kolo -

Tihano sve je ko mrtvo, vječno nebo,
bez oblačine, golo.
A oči blude i gleđu - dugo gleđu
u one slike crne
i motre usne, što utisnute šute,
sa kojih miso trne.
Ušesa kočim za jedan sami trzaj
i sve je nijemo...
O da sam dijete, tek klonuo bih glavom
pa tad - zadrijemo.
A glava bukti i poletava k zidu
da tresnem njome -
Svet, svet je prasak - a blagosloven gospod
u miru svome!

U NAGONU

Na papiru jad i užas, ispljuckano sve u grozi -
i kad jutro pjeva himnu i diže me sa kreveca,
čitam pjesme, vidim sebe u ispitoj, grkoj pozi
i prepasnu elegiju što u rimi bolno jeca.
O sablasna vasiono! Kad te gledam iza stakla,
gdje pomriješe tvoje luči i gdje nemaš jedne note,
čini mi se svake noći samrt da je mene takla
i da misli postadoše pustim plijenom od strahote.
Nešto prazna, bezoblična sa zidovlja ko da milji
škripom daski i raspadom oličenih, bijelih stijena
i škrgutom mraznim s kuta u oči mi tupo škilji,
a na patos gledam drhat ogromnijeh, nijemih sjena.

I čini se: vijek se mako, unatraške pošli puti,
gdje je avet jednog boga na lomače vukla miso
i po trulim ćelijama išibane gnjile puti
i s čovjeka jezuitski monstrum straha mozak siso.
U toj tmini sovuljastoj ko da lažni privid gaca
i sa sjena bezdušnijeh religije usne krive
i u gluhu atmosferu umišljene dogme baca:
- jablanovi strše uvis ko mesnate duše žive!
I tek crni noćna sapa i samoća luda strši,
u nagonu srćem amo, gdje Strahota misli kida
pa se rvem, pa se trzam i psovka mi s mozga prši
i sa usti pljuckaj pada na aveti mrtvih zida.
A iz kuta škrgut milji prepasnijeh sa usana -
tud grohotom samo srćem i očima piljim drsko. -
Jao onim Jablanima, kad ih lizne luč moždana
i kad bih s ovo misli Njega samog tresno, smrsko!

"CELESTE AIDA"

"Celeste Aida", ja sam te gledao,
slušao u svili razbludnih noći,
gdje akord dršće i sijevaju oči,
u bujici nota, u strasti duše,
gdje se sve ideje u bezdani ruše
i buni se krvca i mozak se kida -
Celeste Aida! Celeste Aida!
Prvi put drhtnuh i prozreh sudbu:
jedan je trillo bitak mi cijeli,
napeta žica nervozno, sitno

i po njoj strasti prstića bijeli'...
Život ko sanja - sanja ko zbilja,
zračne mi stope - miso po blatu,
bludeća duša razbita cilja,
ovijen morom o tankom vratu.
Evo vam plača, psovki i smijeha,
sve puno, jako ko zadnji trillo,
ko živo dijete bludnoga grijeha.
Ja lutam onud, kud glas se gubi
i usnam hvatam zamirne zvuke
ko smrtna duša, što život ljubi...
I kočim uho i širim ruke,
a ona blijedi i gasne s vida...
U kriku plačem i drmam mrtvu:
Celeste Aida!! Celeste Aida!

TRAGIKA

O što nismo djeca šume
u zeleni carskog granja,
bezimeni ko oblačje,
što ga nosi ćuh i sanja!
O da sam te na planini
taku našo, ženo, ženo!
Ne bih pljučko jad i srdžbu
na svetište razbijeno.
I sve mi je ovo grko
i bljuvo bih bijes i muku...

O man'te me! Sâm ću tajom
da progutam svoju bruku...

VITLAJ DUŠE

Boja nota - glazba boja -
kaos misli - strast i sanja:
Tu ideja plazi moja
dublja, luđa, grča, tanja.
Tisni uho na glasiće,
kada buje, lete, prše,
kad na nebu sunce sviće,
kad se dusi tmina krše.
Ja ih gledam polomljene
i oko ih moje tišti
i sa one usne zdene
sve ko nešto mljaska, pišti.
To je trzaj smrtnih kosti,
mrazni pljusak sa grobišta:
mrska pjena jalne psosti -
jedno mrtvo, prazno ništa.
I čini se mramor sijedi
pred kim živa noga kleca
i sa njega mraz se cijedi
i proročkom psalmi jeca.
Tu mi drhtne usna s krvi
i sa nje se pjesme ruše. -
Ja poštujem mrtve strvi,
al i više - žive duše!

I sve ovo, što mi oči
svojim krikom cvileć biju,
sve te glase ljubav toči:
O ne dam da duše mriju!
O svi amo u tom plesu,
što ga moja krvca vodi,
kad je ono pošla k bijesu
sve po ljubav na slobodi.
Ja sam žena, što je pala
pod đavolje jedno tijelo
i sve mu je gola dala,
sve što bješe - biće cijelo.
A to dijete, što vas buni
i u rujno kolo vodi,
pamtiti će milijuni
i majku mu, što ga rodi.
Dojila ga samom krvi,
dok ono joj kida sise,
pa što i vas zubom mrvi
i mene je stoput više.
.... Sve u šumu strasnih vala,
u kristalnoj boji pjena -
sve što nam je miso dala
Satanasom poljubljena.

VOLUPTAS

Tu do žala, gdje se usna
ljetnog sunca pjenom ljubi;

tu u ljesku morske puti,
što se bludom s vrha rubi
žena plovi. Val je pljuska,
morski štipaj halje dere -
sve je bujmi, sve je pije
i ljudskih je mrlja pere.
Pa kad klone saviv ruke
o grebene tvrdih zubi,
jedan pogled po njoj pada,
što joj s visa lice ljubi.
Nakvašeno, crno platno
kožom joj se zmijski sviija
i kroz njega trzaj mesa
u ružičnom dahu sija.
To je žena trudnih sisa,
što sa neba sapu traži...
a morski je cjelov pljuska
i grebeni nokat draži.
To je žena - s njenih kosa
kapi drhte suzna sjaja...
i preko nje tek će pjesnik
da drhtavim perom baja.
.... Nijemi vapaj, što se nosi
u sunčanom toplom oku -
gorke grč, što tupo tvrdne
zarivši joj mlat po boku...

STRAST BITKA

Kad škripi led i nešto bocka, reže
u prsim mojim
i ljetne sanje u panici bježe
za suncem svojim;
i meni veli šapat u buduće,
da nestat sve će
i da će doći beskrvno klonuće
i svenut cvijeće;
a šapat mrsi velikijeh himni
da j' sve za ništa
i sve ideje da su polet dimni
ko riječi Hrista -
tu rug taj lebdi besputnijeh misli
i sve ga nosi...
O sve što duša u dobroti smisli,
kad svetost prosi.
A ja tek derem i knjige i spise
i kupe praznim
i psujem vladu i mirisam sise
i djecu blaznim;
I kidam sebe u boli i mucu
i misli vijam
i bacam pero u dršćućoj ruci
i slova svijam;
i srćem tamo, gdje se čovjek buni
i dižem viku
i verem se, kud plaze milijuni
u divljem krik.

O sav taj trzaj raščupanih duša
u meni dr'ti
i ljubim život, kad se i krv gruša
i mozak vrti.
Pa patnja, kadno usne poraskine
i smrt mi kažu
i umor uda kad mi poizvine
i psalme slažu -
ja tjeram sve i prestravljen se kočim
i vičem brzo:
O ne dajte da sve se to istoči,
sve što sam trzo.
Ja ljubim bol i patnju i gorčinu
u živoj rani!
A zaborav ću ljepšu nač u vinu,
neg u - nirvani.

ZIMI

Kako je tijo i mrtvo - tijo -
o vasiono!
Sjećaš se možda, družice sjetna,
što bješe ono?
Ono na suncu, smiješku i pjesmi
u zračnom valu?
Sve bješe cjelov obijesne sape
o majskom balu.
Eter nas ponije bludnijem krijesom
u valsu srha...

Mameni strugaj i kliska staza
i - kljasta svrha.

I bješe stiskaj, stiskaj ko stiskaj
i sad me žeže...

Vrtoplet svijeta, duša i oč'ju
i - nesta teže.

Muzični atmos sjajnijeh struna,
pijani zvuci -

Gle, komad puti osta ti ipak
u mojoj ruci.

Još krvca struji i topla miri
i lomi sjetu

i šapta nekud ko zadah strasti
o majskom cvijetu.

A ja je gledam ko zadnje boštvo,
ko prvu ženu,

i pružam ruke i sipam dašak
na blijedu sjenu.

U POLETU

Vino već mi lomi riječi, samo pjesma grko pita:

"Što ću tamo, što me čeka?"

Ozivilje se kroza lomot i treskanje praznih čaša:

"Ljube nemam da joj panem na njedarca njena meka..."

Ništa nemam... Nema strasti, gdje te gleda blago oko
u sućustvu familije...

Crn je život u obziru, gdje se lažno slažu misli,
u zakonskom jednom braku po receptu iz - biblije!

A ja ćutim ono nešto, što me nosi vrhu svega
i ne poznam roda više:

To je ono, što me mrlja i u svjetsko blato nosi,
u uzdahu grohot baca i o suncu pjesme piše.

To je ono, što me zovnu, kad pogazih majčin savjet
i u krilo pođoh crno,

a ne tužih kao Prerad: zašto nisam tebe slušo,
kad sam ono u svijet goli s puno krvi svoje srno.

To je ono, što me saspe, kad djetinjstvo prokleh cijelo
i nevinost turnuh nogom,

a ne tužih za prošlošću u sanljivoj, blijedoj sjeti,
gdje sam kleko s glupog grijeha pred istrulim jednim bogom.

To je ono što mi usnu na razblude mozga tisnu,
kad se u njem kote bijesi -

To je ono kada kliktam drhtajući u zanosu:

O ljubim te, grešni svijete, jer su divni tvoji grijesi!

PROLJETNI SNIJEG

Pjevasmo proljet

s prvijem smiješkom, s prvijem krikom

mladoga dana. Tamo je niko,

gdje gore ljube blijeda nebesa

u lakom valu svjetla i sreće.

I ono tamo ko uzdah majke,

što bol je oda, pusti i smiri...

Pjevasmo proljet

i pleća naša pružasmo čaru,

što boštvo sipa punom u dahu

s velikih usni u većoj himni:

Živi i ljubi - ljubi i živi.

I začas planu miso u zraku,
zasjedne svijetla na golo granje
i ono pjesme ptičjega srca
i talas ponije ljudskoj po grudi...

Živi i ljubi - ljubi i živi.

I posmijeh drhtne na svač'joj usni
i bol se ozva dublje u oku...

.... Široko ruke, u talas grudi,
posmijeh na usni, mama u oku
ko - ono sveto tonuće dana
i strast mu ime, što zorom planu
i znojnim krokom prevali podne
pa umor sad joj tabane spali
i kosti stegnu, stegnu i stegnu
pa eto tamo široko - bujno
gola u ljubav na travu legnu.

Pjevasmo proljet...

i svako veče lijeganje lako
ko svetost dječjih širokih usni:
ta ono bješe vjera i nada,
vjera u sunce, u ljubav - nada.

I eto danas bjelina sjetna
ko halje kako umrle žene,
što svetom vodom vjernici škrope
i svelim cvijećem posiplju druge.

A svijeće guše, dave i guše
ko slutnja, što se patosom vere

i umrije nada i nesta vjere,
tek simbol smrti: propeti Hristos!
A s neba prše pahulje snježne
sitne i bijele u lakom letu
i misliš: eno nevinost s neba
trgnula k zemlji da bude blato!
I ispred tebe hartija stala,
bijela i čista u nježnoj pozi
i misliš:
hartija tu je da se ispiše
i bog se moli, časti i psuje,
a ona tek je djevica prva,
što j' na svijet dala čovjeka-boga.
A ideale u srcu gajiš,
da onda - jednoć - ko velemožni
uzmogneš reći utješne riječi:
I ja sam nekad pošteno htio...
I onda - opet - zirkaš na cestu
i blijedu sjetu, što mrtvo prši,
a ona miso vraća se natrag
i misliš:
Gle, to je život! Ljubi i živi!
Nevinost to je ko papir ovi,
što nema smisla, dok se ne zblati.
Al nije grdit zakonik vječni:
hartija prima ženija suze
i iskre misli - i oglas dražbe,
sudbene spise ko promaknuća,
u beskraj tako dalje do - dogma.

A ono tamo, što ovi nebo,
crni se nužno i dan već pada.
Šutnja ko tmina leprša tiho
i u nje krila nevidna, laka...
A dan već pada ko umor kosti
i san je njegov ko impotensa,
kad liježe spavat o boku žene.
Tek negdje zamnije daleki povik
ko krik da izvi ranjeno zvijere
il gladno pseto - i odmah bude
da krik je onaj iz mene sašo
i brzo trgo kroz maglu sjete
I - neč'ju savjest prodrmo čvrsto.

USKRSLI HRIST

Iz grobova si došo ko sablast prvih dneva,
što naziva se bog.
O vjerujem da sin si Jehovina božanstva
na Jeremijin slog.
Ko Moloh proždrije mladost i zeleni i smijeha
u rascvjetanu dol -
.... Na raskrivenu ženu tud srtao bi momak
i lijep i rumen, gol.
A ona bijelih sisa i klecavog koljenca
u prvi trgla stid,
a miris ko magla u razbludnijem kapljam
zastirao bi vid.
I s mutnijeh bi oč'ju ko slijepci tada pošli

da napipaju put
i našli bi se trudni i prsnuli bi dolom
i cjelov krvav, ljut.
A trava tud bi bila i dragala bi mladu
i posvećenu bol...
Ah, tud bi lijego momak na raskrivenu momu
i lijep i rumen, gol -
U uzi, gdje mi sunce ne zirne mrvom zlata,
tu ženin trune dah:
iščupaše joj kose i ugnječili sise,
kad sve je zemski prah!
A tamo momak kida i haljine i strasti
i tijelo ljubi prut
i piše vječnu sreću i pokoj s "onu stranu"
na išibanu put.
Pogazio si, Hriste, ko zatupljeno pašče
i lepire i krin -
O Eunusi! O smrti! Iz uškopljenog oca
već nikad, nikad sin!!
Pa kad si slago crno i obećo im sreću,
gdje proždrijet će ih crv,
tek s molitvom i postom da unakaze tijelo
i puste - više krv -
s tih tvojih usna u šir prohujale su riječi:
"O blažen ko je glup!"
I otad ljudski ponos i djela ljudske misli
na sramni daše stup.
I djelo duge patnje, gdje kidao se mozak,
uništi jedan hip -

Pa eto, još se štuje sva glupost onog trenu
u postavljeni kip.

I njuškam preko strana tih dugih vijeka ljudskih,
gdje puze mnogi duh -

sa pognutih šija do neba uzdah milji:

O daj nam, daj nam kruh!!

Gle, grunuli su hici sa krcatih moždana
u urnebesni tres

i niknu nova vjera u prnjam barikada

i rekoše joj: bijes.

Na novi oltar indeks ko novo evanđelje

da cio čita svijet,

a psovke novih psalmi zabrujaše s orgulja

i dale se u let.

Lui se rasu, mahom ko sustav Izrajela,

- tek sam ih sjeća rug -

i svagdje niče čovjek, gdje glad je rovo tijela

il polje ropski plug.

A Silvij gleda, gleda i u njegov silno oko,

što bijedu vidje svu...

i obrati se natrag na carstvo barikada

i tebe vidje tu.

U Silvija je zanos i krv i živo meso,

što napisa mu stih.

Da pomirih se s tobom, o pomlađeni Hriste,

u tome času snih.

I pričini se tada da vidim davnu prošlost

i prevratni tvoj tres,

kad razdrije indeks prvi čovječijega mesa

pa rekoše ti: bijes.
Pa povijahu tijelo u trnje i u šibe,
u sami zakon čvrst -
O prevratniče drski rad naziva ti slava
i blagosloven krst!
Gle, a ja tjeram snove i budne perim oči
na barikada skup,
gdje diže prevrat himne, a tamo treska daskam
porazmrskani trup.
I tražim tebe samo, al ti si klono starac
i zgurio se stas;
iz kuta tek mrmoljiš i oslabo se čuje
ko prolumpani glas.
I eto opet zvuci s omrtavjelih struna
i impotentnih stav...
O zbogom ostaj zavijek! Tek združio nas Silvij
već raskrsti nas Lav.

DAN GOSPODNJI

I
Tu sjedi za taj astal, pa i tu vino miri
i muški nagon dr'ti;
i mi smo orgij spleli, kad zaklesmo se bludit
intelektom do smrti.
Sve pjena, dim i prasak i žubor misli velje
i psovka sve u jedno!
Mi nismo nikad rekli da život znači glupost

i živjet nije vrijedno.

I preko tvoga uma i kujinskih strasti
mi iznismo probleme -
i strpismo i glupost i pijanstvo i poštenje
u socijalne sisteme.

Pa kad ti nikne ono na razigrane usne
što pjeva ignoransu,
a ja ti gipkih uda na svojem svetom udu
zahvatam svaku nijansu -

O zatupljena kćerko iz prnjavorskih sela,
ta ja bih tebe svijo
i dizo u šir halje i s tvojih glupih oč'ju
sve, sve u mah ispijo;

i bratimio s tobom sve, što mi mladost daje,
intelekt što mi pruža...

Da živi život! Život!! U njemu da zaigram
baš rolu selskog muža!

Pa kad taj divni umnik na tvojem svetom krilu
potraži sve probleme,
nek mudrost onda klikće i strpa pasju ljubav
u božanske sisteme.

II

I tuda treska čovjek sa nozdrvama u šir,
zagnjurenim u piće
il u dim, što se diže ko svetačka korona
nad nebeštansko biće,
il povrh pora ženskih i lakomnih praznina
i omaštenih kosa...

I tuda treska čovjek o gospodnjemu danu
poraširena nosa.
I dublje dere nosom i tiska ga i tanji
i srče, srče, srče...
pa širi, što mu tijesno. - A novome o danu
tek trbusi se grče.

NOVA PROLJET

I
Laki su koraci vaši na svjetlu pločnika gradskih,
o poli sunčanog dana.
Leprše riječi drobne s brbljavih usana vaših
ko rosa s drhtavih grana.
Posmijesi, posmijesi vječni u vašem igraju oku
ko sunce morskom po vrhu.
Prva je rumen pala na jabučne obraze vaše
ko stid u ljubavnom srhu.
- O noći drhtnut će sapa i klecnut koljenca oba
ko umor radnijeh kosti,
lomit će riječi u grlu, što dah će gušeci vrela
kroz halje u meso bosti.
Nestat će posmijeha vašeg: mirno će površje morsko
u talas srnuti mahom!
Drmat će vihorje granjem i kidat sazrelo voće
vitlajuć trnjem i prahom.
Dok tamo ne dođu ruke i neč'ji okrutni zubi
i trbuh velikog Bala...

Lakijem posmijesim vašim i brbljavim usnama vašim
ta moja proljetna šala!

II

Talas vas mladosti nosi u zlato raskoši svijetle,
u dragost mirisne sjene.

Lepirnim letom i šumom drhtat će haljine vaše,
kada vas talasje krene.

Po vama padaju iskre krvi i tananih nerva
s muškijeh blistavih očii...

Nosi vas mladosti talas - pod plaštom sunčanog dana
pogled vas razblude roči.

O tuda pođite noškom; čarapa obijest joj zakri
i none u crno zavi.

Planut će eter, kad proljet izda'ne požudno sapu
i suknje o tijelo savi.

Šuškat će daleka priča: košuljom ovita tankom
kroz goru pošla je djeva
i tud je prosulo nebo suze i posmijeh i ljubav
i po njoj rosulju lijeva.

Pa kad je do sela došla, košulja o živo meso
zmijski se svija i lijepi...

Po selu mahrito starac od srdžbe lunja i lunja
i plače: što niste slijepi! -

O tuda pođite noškom, gdje zefir u kose srta
i čupa uzlove s čara;

gdje sunce štipajem vrućim po mliječnim lišcima vašim
rumene nabuhli šara;

gdje oči bune se vaše ko lepet golubjih krila

kad bezum po staklu pane...

Starac će grmiti negdje: Prim'te se, djevojke, halja,
kad proljet od srca da'ne!!!

III

Tek se glasa nasmijano - ko da majka čedo zgledi
golušavo gdje se trza

po usnama nešto traži, a ona mu pruža sisu
nasmijana, sretna, brza.

"Dobro jutro" nose vali - oziva se cijela šuma
drhtajući kano strune,
po kojima igra dašak, što ga pire usne neč'je
čeretave, tople, pune.

Dobro jutro od svega srca dragoj masti kosa vaših,
o stvorovi šuška sreće!

Kud pokroči noga vaša jogunasta... sitna... sitna...
neka proljet sipa cvijeće!

Dobro jutro od sveg srca!... Kad se slomi pas vam tanki
i potrese put vam slatka,
elastično... valovito... što se pruža... stište... gnječi...

O pučino, puti glatka!

Dobro jutro od sveg srca! Bog se ozgo smiješi na vas
ko na ptice pod nebesa,
što mu poju besposlicu i bezbrigu i bezumlje,
site leta, site mesa.

A tamo se krive pleća ko da rug se iz njih ceri
i slina se u pest mijesi:

To se sprema jaka smola, kojom će se hvatat ptičad,
sretna ptičad pod nebesi.

IV

Prošlog maja sjedili smo na drvenoj onoj klupi,
gdje je lišće dalo sjenu,
a pod krošnjom dah je plivo, što se s muških vija usti,
kad osjete mladu ženu.

Znaš li one svoje sise, zadahtane tvrde sise,
kad te ovih oko pasa
i šaptao kroza kose, što ih titro majski dašak
u po dana - u po glasa.

Sve sam reko dugo, dugo golicajuć srh ti kožni,
kad istište rujnu rosu.

O čelu sam gledao tvojim plamen krvi uzavrele,
što se s očju tvojih prosu.

A na usne blijeda misa zadrhtala ko na vjetru,
kad se s dušnih dna izvine:

Oblio nas znoj od krvi... prošlog maja... ispod klupe...
na baršunu mahovine.

.... Sjećaš li se?... Nova proljet ponijela me k našoj klupi,
po kojoj su sjele sjene:

Oličije novom bojom i nasuše gustim smijehom
sve što bješe uspomene.

A meni se nešto misli nasmijava crnim smijehom
ko kad jesen lišće mota

i pomišljam: bogzna l' ko će da se tvoga hvata pasa,
da te 'nako opet smota...

O ne drhtni! Nije prezir! Negda bijah - znaš me dobro
preko tebe težak i ja,

a sad možda kumpanija, da, i cijela regimenta
nije teška, dok te svija.

O ne drhtni! Jakima se sve do neba himne dižu
i do crne zemlje klanja...

Amo, ženo, na ta prsa! Sunce već nam cjelov šilje
kroz raspukli majskog granja.

V

Savila si gole lakte i na rame tislav glavu
draškajući krv mi usne...

Znaš li cjelov prošle noći, što paljaše sočna lica,
kad se ono napne, zgusne...

U dubine tvojih očju tonuo sam dublje, dublje,
u sve ono bezdni mrke,
gdje se pogna bolja čarom i sramotni cjelov bludom
preko tvoje grudi grke.

Lutao sam kroz bezdani, gdje se surva mnoga suza
i poljubac mnogi vrući...

Gle, i moja tonu ljubav... Pozdravljam te, kćeri bluda,
slomljen, ispit, klicajući.

O svitanju novog dana i dahtanju mladih grudi
ja se krećem polagano.

Sunce nosi kroza cvijeće nevinosti glatke, bijele
lice moje izrovano.

O hoću li naći posmijeh, što se časkom zasja licem
milo, blago, samilosno
ko kad stadoh bijel i nevin prvi puta ispred žene
nudeć cvijeće svoje rosno?

A znao sam bolne grudi i utrobu majke vječne
i sankciju prostitutu,
oglađeno ono meso, što se grči ispod šaka

i nečujno plače s kuta.

O svitanju novog dana i dahtanju mladih grudi

ja se krećem polagano.

Kroz nevinost glatku, bijelu izazovno nosi sunce

lice moje izrovano.

I grohoću moje brazde, a mamurna pohot s oč'ju

pogazit će samilosno -:

Prvi puta ide žena netaknutih, tvrdih sisa

nudeć cvijeće svoje rosno.

U bezdani sve će tonut, tonut lakše, brže, dublje

ko meteor u crnine - - -

Bit ću velik kao prevrat, kad nevrijedni sustav sruši,

- zle savjesti poraskine!!!

VI

Ja slušam prvu pjesmu sa sućanijeh žica

i gledam nagost putnu.

Ta po njoj panu halja u ime svetog stida

i o meso se skrutnu.

A sada smjeli korak i cjelov ljubavnika

i sa nje halju skinu:

To ide mlada proljet... U nju l' će plinut jadi

ko zamisli u vinu?

Išetah pokraj šapta okopnjelijeh rijeka,

što uho lisno sluša,

a po plećima pada sva raskoš sa visina

iz idealnih duša.

Sa grane letnu ptiče i crkut tople krvi

ponese u visinu:

To ide mlada proljet, što teške zimne halje
sa nebne puti skinu.

A u me teška sapa, kad u plućima svašta:
predaka pergamene,
medalja nešto mojih sa školske, prašne klupe
rad - umne higijene!

To ide nova proljet ko novovjeki heroj,
što presud nogom gazi:
Pod pogaženim plemstvom, što djedovim naslijedih
to živi čovjek plazi.

I diže krik ko luda i psuje sve medalje
i zasluge otaca
i udara u prsa i čupa glupu presud
i sa njom - krvcu baca!

VII

Čisto je nebo ko djetinja sanja,
ko crno ptičijeh oči,
a sunce s dražesti mirisnu blagost
kroz oblak modrine toči.

I sreća plovi... ne... pliva ko žena,
što u šir čini mrtvaca,
a more joj pljuska savita pleća
i na grud njenu se baca.

I sve se pod nebo diže ko balon,
što ćuh ga bojazljiv njiše
i on se izvija, gubi i tone
i u drijem... biva sve tiše...

A mozak ko da se širinom ponije

prosula miso se moja -
Otprtih vjeđa sam lego ko kristal
u odsjev nebeskih boja.
A onda... kašnje... nad klimavim stolom
grbim se pero stištući -
i misli se kupe na poziv pastira,
kad valja krenuti kući.
Tad meni bude... da bijaše paša
po samom trnju i kamu -
i izbit od gladi mrcvarim papir
i - trpam bezdanu jamu!

VIII

Pod sunčanom krošnjom - od zlatnijeh grana
ko prašak im zlačani list -
poneso se smiješak što cjelove pruža,
a cjelov i draškav i čist.
I zadrhta atmos, što pelud raznosi
i poljupce baca ko lud
i reko bih: negdje s plamtećeg boštva
talasa se nečija grud.
U zagrljaj leti sve šuškvim letom
i ne znaš već lučiti spol...
.... A doći će ljeto... i doći će jesen...
i ženu će odati - bol.
Gle, nešto me trgnu... Sred proljeti ove
ko jesen sam pogno se ja;
i zapinje dah mi ko rđava struna
- ko miso, što nema već sna.

A umor je lomi sve grči i teži,
dok samrt je ostavi već - - -
Ni noćišta nema ni kreveta nema,
kuda će skitnica leć!
.... A nekad to bješe, kad cjelivah miris,
što neč'ja ga ostavi skut...
i dalje... kad ono u zagrljaj letnuh
ni ne znajući, što nosi put...
I letnuh i kliknuh - a ljubavnik vrući
o usne mi zadjenu cvijet -
O sve što me savi u poljupcima toplim:
moj ljubavnik - čitavi svijet!
Da... nekad to bješe... u besvijesti svilnoj,
kad ne znaš već lučiti spol...
A došlo je ljeto... i došla je jesen...
i - mene je odala bol.
I kapi sve cure od patničkog znoja
i blijedi mi rumeni cvijet...
Pst... miso se rađa... o poštuju majku...
i pozdrav'te - čitavi svijet.

KRIK

I

Kad sumor ovije nebo velom od cigarskog dima
i zemlju mljaskavo blato,
a lišće smiješi se s grana ko da je zelen mu svijetlu
prelilo sunčano zlato;

kad ptiče priča o suncu i tricam ljubavi svoje
kao zaljubljeno đaće -
tad miso zadire prošlost... da imovinu svetu
prosipa, baca, rastače...
.... Ležo je mrtav i leden; ozbiljan kao u misli,
a misli teške i mutne.
Položih ruku na čelo: kao da dotakoh kostur
o kom se i meso skrutne.
Umiruć ne vidje popa, što nosi oprost i boga
- o umrije sveto i časno! -
ko da si plamen, što tinja jednijem vodenim mlazom
polio i on se zgasno.
Bje čovjek. Djetetom dođe da znojem zamijesi hljebac,
znojem iz vlastita čela.
Bje čovjek. Satvori djecu i s djece iznese ljude
snagom iz vlastita tijela.
Bje život. Po njemu pade trnje i mirisno cvijeće,
blagoslov i kletva crna.
Bje život. Po njemu dođe očaj i klimava savjest
al nikad, nikada - skvrna.
Pa kad je umiruć lego bolan od stovrsnih rana,
zgođen od životnih zrna,
trebo je doći sveštenik da prašta, sudi i riješi
i - potkraj života skvrna.
Bje borac: čovjek i život - a ovaj cijenjeno pseto
da laje, spava i ždere,
milošću ponije se samo da bude nosilac prvi
lijenosti, gada i vjere.
O umrije sveto i časno. A što su došli na pogreb

pred lijesom lajavci prvi,
to bješe gavransko jato, što pravo ima od vijeka
da dijeli za sebe strvi.

Al ono: gledati živo, gdje svija koljena svoja
i plače, gladno što zgriješi...

Al ono: gledati mrtvo, gdje kima nadutih crijeva
i kara, moli i riješi...

O dosta! Zapinje pero; papir mi ne snaša bijesa,
dok riječ se o grlo kida,
tek s usna lomi se usklik, usklik što plače i psuje:
O stida! Stida i stida!!!

II

Znoj mi jošte lijeva lice i kroz bore crne curi,
a zgrčene u nj'ga kosti.

Na pleća mu kamen pade; ne smrska ga, pa se priča
o božijoj o milosti!

Izrova mu patnja lice i poispi ono ljudskog
od ljepote i slačine:

psovku nosi pod nebesa i grohotom samo kruni
ono svoje podrtine.

Rekoše mu: upropasti ono duše... nemaš srca...
što no riječ ni finese...

a u njega znojne kapi i zgrčene, trudne kosti,
što ga lomi, što ga trese.

I tek negdje povik plane, što zaziva pravdu svetu
i ideju od slobode,

on je prvi i posljednji, što ga lancem okićena
na počinak u čas vode.

I sve ovo grka vijeka, što je pono na plećima,
dok gladom si nabí crijeva -
Prvi borac pred ostricam, dok zakutni heroj s čame
za slobodom - suze lijeva.

I sve ono, što se krsti ko veličje ljudskog uma
i kulture princip prvi,
on jedini još će ponijet, što ga ni kam satro nije
kapljam znoja, kapljam krvi!
Ženij ljudski, što je trgo, kad je da'no s gladi crne
izmiljivši s niskog praha
i ponio svijetlu miso prevratnijem kretom jednim
preko usna braće Graha;
a pa onda, kad je srto u lomača svetom plamu,
giljotinskih sred strahota...

Ženij ljudski vijao se od vjekova u vjekove
na usnama sankilota.

A nije se našo tamo, gdje u miris lete riječi,
gdje finesa poklon čini,
gdje se vije dim cigara kroz dražesne, ljupke rime
velelijepoj domovini.

U bolovim rodi miso interdiktom posvećenu,
van zakonskih crnih packi -
O amo vas, blatni, grubi, s bespravljem na trpknoj grudi
u zagrljaj dugi, bratski.

Pjevat ćemo u neskladu - ta nesklad nam pjesmu rodi -
i bit ćemo čovjek oni,
što kroči kroz vijekove, a u njega korak svaki
na samrti nekom zvoni.

Veledušno praštat ćemo kao ono preci naši

darujući u pobjedi
pergamene plemićima, kraljevima tek parade,
a svećenstvu - propovijedi!

III

Došo si. Godina dana... Na tebi cvijeće i radost
u ruju mladosti svježe.

Krepak si; punana lica, glatka ko jezero gorsko,
što ni ćuh s gora ne reže.

Na meni oblačne boje i umor pijanog besna,
slomljene, neskladne crte
ko lice besmrtno skepse, kad pred njom sablasti misli
kolo u beskrajnost vrte.

Došo si. Nemaš na licu cjelova tajnijeh noći,
cjelova bluda i krune,
kad život izdere papir, papir od dogma i tinte,
i divlje napolje sune.

Na meni ispitate usne, što pohot u okrug kruži,
.... u tebe mlađana seka...

lijepa je kao i ljeto, kad suton lepeće krili,
pa počin u noći čeka.

Došo si. Spavo si čvrsto. U očima čitam ti snove,
snove od dvanaest sati.

Tako si sretan i smiren ko savjest gavanske djece:
što uzme, može da plati.

A ja sam prošle baš noći lego ko snuždeno crijevo
i snivah trgano snove:
da ubih čovjeka negdje i slušah glasove pravde,
gdje mene imenom zove.

Došo si i odmah reko: "Svagdje je dobro i lijepo,
al doma - ljepše i bolje."

Tvoj dom je u prvom katu, gdje čovjek ne mora noću
da gamad hvata i kolje -...

O dijete poskočna kroka, pružoš mi prijatno desnu,
a nisam za nju te pito:

ne mogu podat ti svoje, o dijete poskočna kroka,
i glupo, lijepo i sito!

IV

Dođi, o trinaestljetna sa stidom mladosti prve,
što plamom tajni plamisa,
i očim' prelijeva veo suza i straha i strasti
u prvo cvjetanje sisa.

Dođi, o trinaestljetna sa dahom slomljenim, vrelim
što s pora ružičan teče
ko da se ishlapi para, kad vodu podgrija oganj,
para što znoji i peče.

Dođi, o trinaestljetna s valovljem nabrekle kože
ko kora napite svrži,
o živo takni me meso i s puti podatnom mojom
i ono savjesti sprži...

Stala si. Trnu ti noga. To bog je podo ti ruku
u slici djevine časti.

Ne mari, što će te dovest pred oltar jednoga dana,
gdje ćeš na koljena pasti.

I tad po nalogu boga u slici dužnosti žene
skinut ćeš haljine nice:

blud će se lijevati mesom i ti ćeš klicati burno:

"Ljubi mi oči i lice!"

Svijat ćeš noge i ruke i grčiti mahnito usne
klecajuć k njegovom tijelu:

s oč'ju će prskati krika kao da umire duša:

"Ljubi me голу i cijelu!"

A on će sklopiti oči - dolično zakonskog druga
i kakog u miru suca -

tužno ovješén o zid ko rđava, starinska puška,
što neće više da puca...

Dođi, o trinaestljetna, pruži mi ručicu svoju,
ja ću te povesti dalje,
gdje cjelov priča o časti ko da je slučajni vjetrić,
što diže pod nebo halje.

Tu nema dužnosti žene: ona je ostala dolje
- halja što u salon vodi -

Dođi, o trinaestljetna, gdje ljubav ne kroji svita
ko glupi kicoš - po modi...

- - - A sada odvrni glavu i ne slušaj priču mi rujnu,
što mom se otima peru;
podnijet će dreku joj smisla tek grohot olujnog mora,
što lomi nadu i vjeru.

Zakon sam pljuckati nakan, dok gledam njeg'vom o čelu
ispite, beskrvne strvi,
što prah im udavi dušu, a glupost zasjede mozak
da budu zaslugom prvi.

Ne mogu stupiti u red, gdje laju paradna pseta:
pjesnici groša i boga;
gdje nevinost vjenčaju vijencem ko da je bojovnik došo
krvavih, umornih noga;

id'jote gdje kriju lica maskom od naslova umnih
ko šminkom stara kokota;
gdje dižu hramove onom, što bješe od vijeka - ništa,
dok glad se kroz živo mota.
O sva ta tegleća marva, što smrad joj parfim polijeva
ko glupost rimovne pjesme -
Dođi, o trinaestljetna! Žigom ću skvrne te tresnut,
kad vele: Ne sme se! Ne sme!

[POST SCRIPTUM]

P. S. Ne pjevah oči djevojke

kad mlad je momak sretne:

Ja nisam pjesnik ljubavi

ni mirisne ni cvjetne.

Ne pjevah prošlost naroda,

ni kraljeve ni bane:

Ja nisam pseto biblijsko,

što liže Jobu rane.

Ne pjevah sreću djetinju

i rasplodje filistra:

Ja nisam tamnjan presvijetlih

božanstva i ministra.

Ne pjevah suzu sućuti

rad pjanstva starog Noja:

Ja nisam truba tuposti

i kršćanskih heroja.

Ne pjevah sjetu skrofule

kroz poklon birokrata:

Ja nisam borac bijednika
sa okna prvog kata.
Naidoh svagdje - ko na gad -
na lice časno glupo...
Kad glupost vrijeđa ljudski stid
i pljusko bih i lupo...
Kad tamo - rukom po staklu
svim svojim tresnuh bijesom:
Promaših!... Rukom curi krv
i staklo živim mesom...
I kletva grdna, prostačka
sve pjesme od tad piše:
Psovača tek sam pjesnik ja
i zasad - ništa više!